

कौटुंबिक प्रभावाचा स्तर पूर्वाचलच्या कोणत्याही कुटुंबापेक्षा वेगळा आहे. माफिया मुख्तार अन्सारी याचे आजोबा डॉ. मुख्तार अहमद अन्सारी हे १९२६-२७ मध्ये स्वातंत्र्य चळवळीदरम्यान काँग्रेसचे अध्यक्ष होते आणि ते महात्मा गांधींच्या अगदी जवळचे मानले जात होते. त्यांच्या स्मरणार्थ दिल्लीतील एका रस्त्याला त्यांचे नाव देण्यात आले आहे. त्यांचे चुल आजोबा नौशेरा युद्धाचे नायक होते. महावीर चक्र विजेते ब्रिगेडियर उस्मान हे मुख्तार अन्सारीचे आजोबा होते, हे कदाचित फार कमी लोकांना माहीत असेल. त्यांनी १९४७ च्या युद्धात भारतीय सैन्याच्या वर्तनी नौशेराच्या लढाईत भारताला विजय मिळवून दिला. त्या युद्धात ते हुतात्मा झाले. कुटुंबाचा हा वारसा मुख्तारचे वडील सुभानुल्लाह अन्सारी यांनी पुढे नेला. कम्युनिस्ट नेते असण्यासोबतच, सुभानुल्लाह अन्सारी हे त्यांच्या स्वच्छ प्रतिमेमुळे १९७१ च्या महापालिका निवडणुकीत विनविरोधी निवडून आले. इतकेच नाही तर भारताचे माजी उपराष्ट्रपती हमीद अन्सारी हेही मुख्तारचे चुलते आहेत. एवढा चांगला कौटुंबिक वारसा असतानाही माफिया डॉन मुख्तार अन्सारी अनेक गंभीर आरोपांनी घेरला होता. त्याने आपल्या कुटुंबाचा गौरवशाली वारसा संपवला. मुख्तार अन्सारी यांचा मुलगा अब्बास अन्सारी हा आंतरराष्ट्रीय शॉट गन नेमबाजी करणारा खेळाडू आहे. जगातील टॉप टेन नेमबाजांमध्ये समावेश असलेला अब्बास केवळ राष्ट्रीय चॅम्पियन ठरला नाही, तर त्याने जगभरात अनेक पदके जिंकून देशाचा गौरव केला आहे; पण आता तोही वडिलांच्या कृत्याची शिक्का भोगत आहे. त्याला 'मनी लॉर्डिंग' प्रकरणात अटक करण्यात आली होती.

माफिया मुख्तार अन्सारी याचा उत्तर प्रदेशच्या बांदा तुरुंगात मृत्यू झाला. मुख्तार अन्सारीच्या मृत्यूनंतर अनेक प्रकारच्या प्रतिक्रिया येत आहेत. उत्तर प्रदेशच्या राजकारणात आणि गुन्हेगारी जगतात मुख्तार अन्सारीचे नाव गाजले होते, यात शंका नाही. मुख्तार अन्सारीच्या मृत्यूपूर्वी काही दिवसांत घडलेल्या घटनांनी हे संपूर्ण प्रकरण सामान्य घटना राहिलेले नाही. मुख्तार अन्सारी याला तुरुंगात विष दिले जात असल्याचा आरोप त्याचा भाऊ अफजल अन्सारी याने केला आहे. मुख्तार अन्सारीच्या मृत्यूच्या दोन दिवस आधी त्याची प्रकृती खालावली होती आणि त्याला तुरुंगातून वैद्यकीय महाविद्यालयात नेण्यात आले होते. त्यानंतर १२

गौरवशाली इतिहासाला काळिमा

उत्तर प्रदेशात ६५ हून अधिक गंभीर गुन्हे आणि गुन्हेगारीच्या माध्यमातून बेहिशेबी मालमत्ता जमवलेल्या आणि अजूनही राजकारणात आमदार, खासदार असलेल्या अन्सारी कुटुंबातील मुख्तार अन्सारी आणि त्याचा परिवार संघटित गुन्हेगारीचा चेहरा बनला; मात्र गाझीपूरमध्ये त्यांचे कुटुंब राजकीय कुटुंब म्हणून ओळखले जाते. स्वातंत्र्यसैनिक, महावीर चक्र पुस्तकार विजेते, काँग्रेसचे अध्यक्ष अशी विविध कामगिरी करणारे हे कुटुंब नंतर गुन्हेगारीकडे कसे वळले, हा संशोधनाचा भाग आहे; परंतु केवळ भीतीपोटीच नाही तर कामामुळेही मुख्तार अन्सारी यांच्या कुटुंबाबद्दल परिसरातील गरीब लोकांमध्ये आदर आहे. मऊमधील अन्सारी घराण्याच्या आदराचे आणखी एक कारण आहे आणि ते म्हणजे या घराण्याचा गौरवशाली इतिहास.

तासांत त्याला अतिदक्षता कक्षातून काढून पुन्हा तुरुंगात टाकण्यात आले. त्याला विषबाधा झाली आहे, की तुरुंगात विष देण्यात आले, अशी चर्चा होती. तुरुंगात ज्या प्रकारे मुख्तार अन्सारीचे पडला आणि त्याला रुग्णालयात आणण्यात आले आणि त्यानंतर त्याच्या मृत्यूची घोषणा करण्यात आली, तेही विचार करायला भाग पाडते. बुलेटिनमध्ये मृत्यूची वेळ रात्री ८.२५ अशी नमूद करण्यात आली असली, तरी रात्री ११ वाजण्याच्या सुमारास त्याची घोषणा करण्यात आली. बुलेटिन जारी करणे आणि घोषणा यात सुमारे दोन-अडीच तासांचा कालावधी गेल्याचे यावरून दिसून येते. प्रशासनाला परिस्थितीचा अंदाज घेण्यासाठी आणि वाट पाहण्यासाठी दोन तास लागले. आता या प्रकरणी चौकशीचे आदेश देण्यात आले आहेत. अन्सारीच्या मृत्यूनंतर मुस्लिम फॉलोअर्सबद्दल चर्चा झाली. त्याचे अनुयायी फक्त मुस्लिम आहेत असे नाही. १९९६ पासून मुख्तार अन्सारी राजकारणात आल्यापासून मुस्लिम समाजाचे नेते, की मुस्लिम माफिया अशी त्याची प्रतिमा निर्माण झाली आहे. वास्तविकता अशी होती, की गाझीपूर आणि मऊ या भागातील यादव, भूमिहार किंवा इतर मागास जातींसह अनेक विंगर मुस्लिम समाज मुख्तारच्या अगदी जवळचे होते. मुख्तार अन्सारी याचा विजय केवळ मुस्लिम मतांमुळे झाला नाही. त्याच्यावर डझनभर फौजदारी खटलेही दाखल होते, ज्यात खुनापासून दंगलीपर्यंतचे गुन्हे होते. १९९० च्या दशकात मऊमध्ये दंगल झाली, तेव्हा एक फोटो व्हायरल झाला होता. त्यात तो खुल्या जीपमधून त्याच्या समर्थकांसह शस्त्रे घेऊन जात होता. त्या वेळी त्याच्यावर दंगल भडकवल्याचा आरोप करण्यात आला होता. नंतर गुन्हाही दाखल करण्यात आला.

मुख्तार याने मात्र दंगल शांत करण्यासाठी लोकप्रतिनिधी म्हणून बाहेर पडल्याचे सांगितले. हा वाद मुख्तारशी आयुष्यभर राहिला. गेल्या सात वर्षांत तीच त्याची ओळख झाली आहे. मुख्तार अन्सारीचे अनुयायी किंवा त्याचा प्रभाव पूर्वाचलच्या चार-पाच जिल्हांवर आहे. त्यात बनारस ते बलिया, गाझीपूर ते मऊ या भागांचा समावेश आहे. मऊ हे ते ठिकाण आहे, जिथून मुख्तार सलग पाच वेळा आमदार झाला आणि त्यानंतर त्यांचा मुलगा सध्या तिथून आमदार आहे. तिथे मुख्तारच्या मृत्यूची बातमी ऐकून काही खळबळ किंवा प्रतिक्रिया उमटण्याची भीती प्रशासनाला आहे. मुख्तारची पत्नी अफसा अन्सारी ही फरार असून, उत्तर प्रदेशने सरकारने तिच्यावर बक्षीसही ठेवले आहे. त्याचा एक मुलगा तुरुंगात असून, दुसरा मुलगाही वादात असून त्याच्यावर द्वेषमूलक भाषणाचा खटला सुरू आहे. मुख्तार अन्सारी आणि अतिक अहमद हे असे लोक होते, ज्यांचा गेल्या सात वर्षांत माफिया म्हणून जास्त दारा होता.

मुख्तार अन्सारी याच्यावर अनेक आरोप झाले. काही प्रकरणांमध्ये शिक्षाही झाली. कृष्णानंद राय यांच्या हत्येप्रकरणीही त्याला मुख्य आरोपी बनवण्यात आले आणि उत्तर प्रदेशात माफियांविरुद्धच्या लढाईच्या नावाखाली मुख्तार आणि अतिक यांना अटक झाली. त्यानंतर पोलिस कोर्टात अतिक अहमदची हत्या झाली, त्यावरून एकीकडे अतिक अहमदच्या हत्येमागे मोठा कट असल्याचा प्रचार सुरू झाला. दुसरीकडे मुख्तार हा माफिया बनलेला राजकारणी होता. मुख्तार याच्याबाबत अतिकसारखेच काहीतरी होण्याची शक्यता निर्माण झाली होती. सध्या निवडणुकीचा काळ आहे. त्याच्या मृत्यूने विरोधकांच्या

हाती आयते कोलित मिळाले आहे. कायदा आणि सुव्यवस्था हा अत्यंत महत्त्वाचा विषय आहे. मुख्तारच्या मृत्यूनंतर समाजवादी पक्ष, बहुजन समाज पक्ष, राष्ट्रीय जनता दल आदींनी ज्या पद्धतीने प्रतिक्रिया दिल्या, त्यावरून त्याचे भांडवल होणार हे उघड आहे. मायावती मुख्तार अन्सारीला 'गरिबांचा मसिहा' म्हणत असत. त्याने बसपच्या तिकिटावर राजकीय कारकिर्दीची सुरुवात केली होती. त्यानंतर काँग्रेसनेही टिट करून चौकशीची मागणी केली. त्याशिवाय या प्रकरणाची उच्चस्तरीय न्यायालयीन चौकशी करण्याची मागणीही अनेकजण करत आहेत. त्यामागचे कारण म्हणजे काही दिवसांपूर्वी त्याला कारागृहात विष दिले जात असल्याचा आरोप झाला होता. काही तुरुंग अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्यात आली होती. बनारसपासून पूर्वाचलपर्यंत मुख्तारच्या मृत्यूच्या घटनेचा कमी-अधिक परिणाम त्या सर्व जागांवर होणार आहे. मुख्तारचे क्षेत्र प्रभावित होईल. त्याचा मुख्य परिणाम गाझीपूरमध्ये होईल. हा परिणाम भारतीय जनता पक्षाला लाभदायक ठरणार नाही हे उघड आहे. त्या भागातील लोक, मुख्तारला आपले मानत होते. तो केवळ मुस्लिमांचाच नव्हे, तर सर्वांचा नेता होता. या घटनेमुळे ओमप्रकाश राजभर चांगलेच अडचणीत आले आहेत. मुख्तार अन्सारी याचा मोठा भाऊ अफजल अन्सारी गाझीपूर मतरदारसंघातून निवडणूक लढवत आहेत. त्यांना नक्कीच फायदा होईल. कट्टर हिंदुत्ववादी मते भाजपच्या बाजूने जातील, अशी अपेक्षा आहे. उत्तर प्रदेशातील संपूर्ण लोकसभा निवडणुकीत मुख्तार अन्सारीचा मुद्दा चर्चिला जाईल आणि त्याचा कमी अधिक परिणाम होईल.

नाशिककरांची रंगपंचमी उत्साहात साजरी

नाशिक - राज्यातील बहुतांश ठिकाणी घुलीवंदनाच्या दिवशी रंग खेळला जातो. मात्र, नाशिकमध्ये रंगपंचमीच्या दिवशीच रंगोत्सव साजरा करण्यात येतो. त्यानुसार आज पेशवे कालीन राहाडी मध्ये तसेच रैन डास च्या माध्यमातून शहरात सर्वत्र उत्साहात रंगोत्सव उत्साहात साजरा करण्यात आला. नाशिक शहरात सहा पेशवे कालीन राहाडी असून त्या आठ दिवसांपूर्वीच उघडण्यात आल्या होत्या.

या राहाडी म्हणजेच हौदांचे विधिवत पूजन करण्यात आले. दुपारी दोन वाजेच्या सुमारास मानकऱ्यांच्या हस्ते विधिवत पूजा केल्यानंतर नैसर्गिक रंग या हौदामध्ये तयार करण्यात आला आणि त्यानंतर राहाडी मध्ये उड्या म्हणजे घण्या घेऊन रंगोत्सव साजरा करण्यात आला. दरम्यान, दुपारी दोन ते पाच अशी पोलिसांनी राहाडी मध्ये रंगोत्सव खेळण्याची वेळ पाच वाजेपर्यंत दिली असताना अर्धा तास वाढवून देण्यात आला त्यानुसार

कोल्हापूर-अहमदाबाद एक्सप्रेससाठी सांगलीला ३३५ तिकिटांचा कोटा; प्रवाशांना दिलासा

सांगली : कोल्हापूर-अहमदाबाद एक्सप्रेस अंतर्गत सांगली स्थानकावरून ३३५ तिकीटे व अहमदाबाद ते सांगली ३३५ तिकीटे असा कोटा मिळाला आहे. त्यामुळे जिल्हातील प्रवाशांना दिलासा मिळाला आहे. अहमदाबादला जाणारी ही गाडी नेहमीच फुलू होते. त्यामुळे तिकिटांचा कोटा वाढल्याने येथील प्रवाशांना दिलासा मिळाला आहे. सांगली स्थानकावरून अनेक गाड्यांसाठी आता तिकिटांचा कोटा वाढत आहे. कोल्हापूर-अहमदाबाद एक्सप्रेसकरिता येता -जाता मोठा तिकीट कोटा मिळाला आहे. प्रवासी संघटनांनीही याबाबत समाधान व्यक्त केले

आहे. प्रवाशांनी या गाडीचे बुकिंग करताना स्टेशन सांगली व बोर्डींग स्टेशन सांगली लिहावे, असे आवाहन रेल्वे डेव्हलपमेंट ग्रुपच्या वर्तनी करण्यात आले आहे.

मानकुराद आंबा १५०० रुपये डझन, हापूस ४०० रुपये किलो

फोंडा : राज्यातील विविध बाजारपेठांमध्ये मानकुरादआंबाभागील काही दिवसांपासून दाखल होऊ लागला आहे. मागील काही काही दिवसांपूर्वी ३ हजार ते २५०० रुपयांचा दर होता. आता १५०० ते १२०० रु. डझन असा दर आहे. त्यामुळे काही ग्राहकांआखाखेदीकडे वळले आहेत. सध्या फोंड्यात चांगल्या दर्जाचा व मोठ्या आकाराचा आंबा १५०० रुपये डझन, तर मध्यम १२०० रु. डझन अशा प्रकारे विकला जात आहे.

सध्या फोंडा बाजारपेठेत मानकुराद आंब्याबरोबर काही विक्रेत्यांकडे हापूस आंबा दाखल झाला असून, ४०० रुपये किलो, तर मल्लिका आंबा ३०० रुपये किलो दराने विक्री केला जात आहे. अनेकांचा आवडता मानकुराद आंबा मोठ्या प्रमाणात उपलब्ध झालेला नसून, येत्या काही दिवसांत मानकुरादचा पुवठा आणखी वाढणार आहे. सध्या मानकुरादचे वाढलेले दर सर्वसामान्य लोकांच्या आवाक्याबाहेर असल्यामुळे अनेकांच्या खिशांना आंबा न पडणारा झाला आहे. त्यामुळे काही ग्राहक दर कधी कमी होईल, याची प्रतीक्षा करत आहेत. याविषयी विक्रेत्यांनी सांगितले की, मागील काही दिवसांपासून मानकुराद दाखल होऊ लागला आहे. काही दिवसांपूर्वी आंब्याचे दर तीन हजारपर्यंत पोहोचले होते. मात्र, सध्या काही ग्रामीण भागातून मानकुराद उपलब्ध होऊ लागल्यामुळे दर किंचित कमी होत चालले आहेत.

एमआयडीसीतील विनावापर भूखंड गरजूंना देण्याचा शासनाचा निर्णय

सांगली : औद्योगिक वसाहतींमधील वापरविना असलेले भूखंड गरजू उद्योजकांना देण्याचा महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाने घेतला आहे. उद्योगांसाठी जागेची मागणी मोठ्या प्रमाणात असतानाही भूखंड अडवून ठेवण्यात येत असल्याने हस्तांतराचा निर्णय घेण्यात आला आहे. राज्यभरात महामंडळाच्या विविध औद्योगिक क्षेत्रासाठी बऱ्याच वर्षांपूर्वी भूसंपादन करण्यात आले आहे. त्यातील बहुतांश भूखंडांचे वाटपही झाले आहे. त्यामुळे सध्या नव्याने मागणी करणाऱ्या उद्योजकांसाठी वसाहतीत भूखंड उपलब्ध नाहीत. नव्याने भूसंपादनवरही मर्यादा आहेत. यामुळे राज्याच्या औद्योगिक विकासाला चालना मिळण्यात अडचणी येत आहेत. गुंतवणूक वाढीलाही खो बसत आहे. औद्योगिक वसाहत सुरू होताना अनेक उद्योजकांनी भूखंड घेतले, पण तेथे उद्योग मात्र सुरू केले नाहीत. हे भूखंड वर्षानुवर्षे वापरविना पडून आहेत. काही जागांवर उद्योग सुरू झाले, पण सध्या बंद आहेत. या उद्योगांना पुनः चालना देण्यासाठी महामंडळ प्रयत्न करणार आहे. पण त्यांची तयारी नसल्यास त्यांच्याकडील अतिरिक्त क्षेत्र महामंडळ परत घेणार आहे. तसेच हे भूखंड पोटभाड्यानेही देण्याचा प्रयत्न केला जाणार आहे. यासंदर्भात महामंडळाच्या ६ मार्चरोजीच्या बैठकीत चर्चा झाली. बंद उद्योगांच्या विनावापर जमिनी परत घेण्याचा निर्णय झाला. संबंधित उद्योजक महामंडळाच्या परवानगीने रिकामा भूखंड पोटभाड्याने देऊ शकतो, तसेच हस्तांतरितही करू शकतो. गरजेपेक्षा जास्त जागा घेतलेले उद्योजक अतिरिक्त जागा परत करू शकतात, त्यासाठी प्रचलित दराने उद्योजकाला रक्कम दिली जाईल. अर्थात, तत्पूर्वी भूखंडावरील कर्जाची परतफेड उद्योजकाने करणे आवश्यक आहे. उद्योग बंद पडला असेल, तरीही भूखंड परत घेण्यात येणार आहे. वापरविना असणाऱ्या भूखंडांचा आढावा प्रादेशिक कार्यालये आणि अभियांत्रिकी विभागाने घेण्याचे आदेश औद्योगिक विकास महामंडळाच्या मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांनी दिले आहेत.

निरादेवघर धरणात ३५ टक्के पाणी ; गतवर्षीच्या तुलनेत १५ टक्के साठा कमी

सोलापूर : ब्रिटिशकालीन भाटघर धरणात ३३ टक्के, तर निरादेवघर धरणात ३५.८५ टक्के पाणीसाठा शिल्लक असून, गतवर्षीच्या तुलनेत १५ टक्के पाणीसाठा कमी आहे. भाटघर धरणातून १९८७ क्युसेकने तर निरादेवघर धरणातून ७५० क्युसेकने पाणी सोडले जात आहे. सध्या दोन्ही धरणांतून २,७४० क्युसेकने पाण्याचा विसर्ग सुरू आहे. त्यामुळे पुढील काळात पाणीटंचाईला सामोरे जावे लागणार आहे.

पाणीटंचाईची शक्यता वीर धरणातून निरा डाव्या कालव्यात ८२७ क्युसेकने तर निरा उजव्या कालव्यातून १,५५० क्युसेकने पाणी शेतीसाठी आणि पाण्यासाठी सोडण्यात येत आहे. दोन्ही कालव्यांतून फलतण, बारामती, इंद्रापूर, माळशिरस, पंढरपूर, सांगोला या पूर्वे कडील तालुक्यांना पाणी सोडण्यात येत आहे. मागील वर्षीच्या तुलनेत सर्वत्र धरणात सरासरी २० टक्के पाणीसाठा कमी असून, सध्या धरणातून मोठ्या प्रमाणात पाण्याचा विसर्ग सुरू आहे. तो असाच कायम राहिल्यास पुढील अडीच महिन्यांत धरणे रिकामी होऊन पिण्याच्या पाण्याची मोठी टंचाई निर्माण होऊ शकते.

गाढव झाले 'लाख' मोलाचे रंगपंचमी यात्रेत पंजाबी गाढवांनी खाल्ला भाव

तिसगाव : श्रीक्षेत्र मढी (ता. पाथर्डी) येथील रंगपंचमी यात्रेत शनिवारी गाढवांनी भाव खाल्ला. पंजाबच्या जाफरानी जातीची गाढवे दोन लाख रुपये जोडी, काठेवाडीची जोडी एक लाख तर, गावरान वीस ते पन्नास हजार रुपयांना प्रतवारीनुसार विकली गेली. सुविधांची वानवा अन् सुरक्षिततेची हमी नसल्याने बहुतांश विक्रेत्यांनी तिसगाव-पाथर्डी महामार्गागतच विक्रीच्या दावणी लावल्या. मढी व तिसगाव अशा दोन ठिकाणी बाजार विकसित गेला

पुणे येथील व्यापारी सुनील पवार म्हणाले, तिसगाव वाहतुकीचे दृष्टीने सोयीचे आहे. गर्दीचा त्रास कमी होतो. मढीत जायची गरजच नाही. गावरान व वयस्कर गाढवांना तीन दिवस उलटले तरीही गिन्हाईक नसल्याची खंत बाळकृष्ण माने यांनी व्यक्त केली. आंध्र, तेलंगणातील दलालांनी चाढीव दर देत प्रतवारीची गाढवे खरेदी केली. गाढवांच्या दुधाला नऊ हजारांचा भाव... काही ग्राहक तर गाढवांच्या दुधाची मागणी करीत असल्याचे चित्र नजरेस

...तर विराटनं केकेआर विरुद्ध १२० धावा केल्या असत्या

माजी क्रिकेटपटूंनी आरसीबीच्या फलदाजांचे कान टोचले

आयपीएल मध्ये काल रॉयल चॅलेंजर्स बंगळूरला कोलकाता नाईट रायडर्सकडून पराभवाचा सामना करावा लागला. आरसीबींनी पहिल्यांदा बॉटिंग करताना ६ विकेटवर १८२ धावा केल्या होत्या. आरसीबीच्या धावसंख्येचा यशस्वी पाठलाग करत कोलकाता नाईट रायडर्सनं ७ विकेट राखून विजय मिळवला. आरसीबीकडून सर्वाधिक ८३ धावा विराट कोहलीनं केल्या. विराट कोहलीशिवाय (%गैर खदप्ट) बंगळूरकडून कॅमेरून ग्रीननं ३३ धावा केल्या तर ग्लेन मॅक्सवेलनं २८ धावांची खेळी केली. मात्र, केकेआरनं १८२ धावांचं आव्हान यशस्वीपणे पार केलं. विराट कोहलीच्या बॉटिंगचं कौतुक करत माजी क्रिकेटपटू सुनील गावस्कर यांनी आरसीबीच्या इतर फलदाजांचे कान टोचले आहेत.

कोहलीनं केकेआर विरुद्धच्या मॅचमध्ये देखील त्याच प्रकारे कामगिरी केली आहे. विराट कोहलीनं ५९ बॉलमध्ये ८३ धावांची खेळी केली आहे. विराटनं या खेळीमध्ये ४ चौकार आणि ४ सिक्स मारले होते.

विराट कोहली आणि गौतम गंभीर हे विराट कोहली आणि गौतम गंभीर यांच्यामध्ये यापूर्वी अनेकदा तणावाचं वातावरण पाहायला मिळायचं. विराट कोहली आणि गौतम गंभीर हे कालच्या मॅचच्या निमित्तानं आमने सामने आले. यावेळी तणावाऐवजी दोन्ही खेळाडू एक दिलानं आमने सामने आले. हा प्रसंग पाहिल्यानं क्रिकेट चाहत्यांमध्ये देखील आनंदाचं वातावरण आहे.

मैदानात उतरली होती. आरसीबीनं पहिल्यांदा बॉटिंग करताना ६ विकेटवर १८२ धावा केल्या होत्या. केकेआरनं ७ विकेटनं विजय मिळवला. आरसीबीनं यापूर्वी चेन्नईकडून पराभव स्वीकारला होता. तर, पंजाब किंग्ज विरुद्ध विराट कोहली आणि दिनेश कार्तिकच्या खेळीच्या जोरावर त्यांनी विजय मिळवला होता.

सुनील गावस्कर काय म्हणाले? विराट कोहलीच्या फलदाजीबाबत बोलताना सुनील गावस्कर म्हणाले नकीच त्यानं १२० धावा केल्या असत्या. विराट कोहलीला संपातील इतर फलदाजांचा पाठिंबा आणि सहकार्य मिळायला हवं होतं. कोहली त्याच्या एकट्याच्या जबाबदारीवर किती करणार. क्रिकेट हा सांघिक खेळ आहे हा काही वैयक्तिक खेळ नाही, असं सुनील गावस्कर यांनी म्हणत आरसीबीच्या इतर खेळाडूंचे कान टोचले आहेत. विराट कोहलीचं सलग दुसरं अर्धशतक विराट कोहलीनं पंजाब किंग्ज विरुद्धच्या मॅचमध्ये ७७ धावा केल्या होत्या. विराट

गौतम गंभीर-विराटने गळाभेट का घेतली? वरिष्ठ खेळाडूने केला खुलासा 'उगाच सीमा ओलांडून....'

आयपीएलमध्ये शुक्रवारी रॉयल चॅलेंजर्स बंगळूर आणि कोलकाता नाईट रायडर्स संघ आमने-सामने आले होते. या सामन्यात सर्वांचं लक्ष गौतम गंभीर आणि विराट कोहली यांच्याकडे होतं. याचं कारण मागील हंगामात दोघांमध्ये फार मोठा वाद झाला होता. दोघे एकमेकांच्या अंगावर धावून गेले होते. पण या हंगामात मात्र दोघेजण एकमेकांची गळाभेट घेताना दिसले आणि चाहत्यांना अनेकपक्षित धक्का बसला. स्टॅटिजिक टाइम आऊट झालेला असताना दोघेजण आमने-सामने आले आणि हात मिळवला. दोघांनी एकमेकांना मिठीही मारली.

मागील हंगामात गौतम गंभीर लखनऊ सुपरजायंट्स संघात होता. बंगळूरविरुद्धातील सामन्यात विराट कोहली आणि नवीन उल-हक मैदानावर भिडले होते. सामना संपल्यानंतर हा वाद आणखीनच वाढला होता. याचं कारण गौतम गंभीर या वादात पडला आणि थेट विराटच्या दिशेने गेला होता. दोघांमध्ये टोकाची शाब्दिक चकमक झाली होती.

दरम्यान भारतीय क्रिकेट संघाचा माजी क्रिकेटर इरफान पठाणने गौतम गंभीर आणि विराट कोहलीच्या गळाभेटेवर भाष्य केलं आहे. "गौतम गंभीर ज्येष्ठ खेळाडू आहे. तो खरंतर पुढे आला होता. कधीतरी तुम्ही लक्षमणरेषा ओलांडता. पण जेव्हा त्या गोष्टी भूतकाळ होतात, तेव्हा भविष्यात तुमची कधीतरी भेट होते. तुम्ही भविष्यात भेटता तेव्हा ती भेट प्रेमाने होते," असं इरफान पठाणने स्टार स्पोर्ट्सशी संवाद साधताना म्हटलं.

दरम्यान सामन्याबद्दल बोलायचं गेल्यास कोलकाताने ७ गडी राखून अत्यंत सहजपणे विजय मिळवला. कोलकाताने टॉस जिंकून प्रथम गोलंदाजीचा निर्णय घेतला होता. बंगळूरने प्रथम फलदाजी करताना १८३ धावसंख्या उभारली होती. विराट कोहलीने ८३ धावांची नाबाद खेळी केली.

कर्णधार फाफ डुप्लेसिस फक्त ८ धावा करू शकला. कॅमेरून ग्रीनने विराट कोहलीसोबत दुसऱ्या विकेटसाठी ६५ रन्सची भागीदारी केली. दिनेश कार्तिकने कोहलीसोबत सहाव्या विकेटसाठी ३१ धावांची भागीदारी केली. केकेआरकडून हर्षित राणा आणि आंद्रे रसेलने २-२

विकेट्स घेतले. तर सुनील नरीनला १ विकेट मिळाली.

सुनील नरीन आणि फिल् साल्टने कोलकाताला चांगली सुरवात करून दिली. दोघांनी ३९ बॉलमध्ये ८६ धावांची भागीदारी केली. नरेनने २२ चेंडूंमध्ये ५ फटकार आणि २ चौकारांसह ४७ धावा केल्या. तर साल्टने २० चेंडूंमध्ये ३० धावा केल्या. साल्ट-नरेननंतर व्यंकटेश अय्यरने तुफानी खेळी केली. व्यंकटेश अय्यरने झंझावाती अर्धशतक झळकावत बंगळूरला पराभवाच्या दिशेने नेलं. व्यंकटेश अय्यरने ३० चेंडूंमध्ये तीन चौकार आणि चार फटकारांच्या मदतीने ५० धावा केल्या.

आपलं मनोरंजन

महाराष्ट्राच्या माजी मुख्यमंत्र्यांचा नातू होणार कपूर कुटुंबीयांचा जावई?

जान्हवी कपूर सध्या तिच्या वैयक्तिक आयुष्यामुळे चर्चेत आहे. गेल्या वर्षभरपासून अभिनेत्री शिखर पहारियाला डेट करत असल्याच्या चर्चा चालू होत्या. यानंतर जान्हवीने 'कॉफी विथ करण'मध्ये शिखर आणि तिच्या नात्याबाबत भाष्य केलं होतं. याशिवाय अभिनेत्रीने नुकतय शिखर पहारिया आणि तिचा जवळचा मित्र ओरी यांच्याबरोबर तिरुपती बालाजीचं दर्शन घेतलं. त्यामुळे बोनी कपूर यांची लाडकी लेक लवकरच शिखरबरोबर संसार थाटणार असल्याच्या चर्चा आता रंगल्या आहेत. यावर स्वतः आता बोनी कपूर यांनी स्पष्टीकरण देत जान्हवी-शिखरच्या नात्यावर सूचक विधान केलं आहे. बोनी कपूर यांनी नुकत्याच 'झूम'ला दिलेल्या मुलाखतीत जान्हवी आणि शिखर यांचं नातं आयुष्यभर टिकेल असा विश्वास व्यक्त केला आहे. ते म्हणाले, शिखर खूप गोड मुलगा आहे. जान्हवी त्याला ओळखत

सुद्धा नव्हती तेव्हापासून आम्ही दोघं मित्र आहोत. मला विश्वास आहे की, तो जान्हवीला कधीच सोडून जाणार नाही. शिखर नेहमीच आमच्या कुटुंबाच्या जवळ असतो. संपूर्ण कपूर कुटुंबीयांबरोबर त्याचं खूप सुंदर बॉण्डिंग आहे. जेव्हा त्यांच्यात गोष्टी नीट नव्हत्या तेव्हा सुद्धा शिखर कायम आमच्याबरोबर होता. शिखर नेहमी जान्हवी, माझ्या आणि अर्जुनच्या मदतीसाठी पुढे येतो. आम्ही खरंच भाग्यवान आहोत. असं बोनी कपूर यांनी सांगितलं. दरम्यान, शिखर पहारियाबद्दल सांगायचं झालं, तर तो महाराष्ट्राचे माजी मुख्यमंत्री सुशीलकुमार शिंदे यांचा नातू आहे. सुशीलकुमार शिंदे यांच्या कन्या स्मृती शिंदे पहारिया यांचा शिखर मोठा मुलगा आहे. शिखरच्या लहान भावाचं नाव वीर असून तो लवकरच बॉलीवूडमध्ये पदार्पण करणार आहे.

अंकिता लोखंडे आणि विकी जैन स्टारर म्युझिक अल्बम 'ला पिला दे शराब' फर्स्ट लुक पोस्टर रिलीज

प्रसिद्ध टीव्ही अभिनेत्री अंकिता लोखंडे आपल्या विद्वानेसमन पतीबरोबर 'ला पिला दे शराब' हा नव्या म्युझिक अल्बममध्ये दिसणार आहे. बिग बॉसच्या शेवटच्या सीझनमध्ये धमाका केल्यानंतर आता ही जोडी पुन्हा एकदा धमाल करायला येत आहे. अंकितानं 'ला पिला दे शराब' या गाण्याचा फर्स्ट लुक सोशल मीडियावर शेअर केला आहे. 'ला पिला दे शराब'ची रिलीज डेट अद्यापही समोर आलेली नाही. आता अंकिताचे चाहते तिच्या आगामी म्युझिक अल्बमची वाट पाहत आहेत. अनेकजण आपल्या प्रतिक्रिया या पोस्टर देत आहेत.

अंकिता लोखंडेच्या म्युझिक अल्बम : या पोस्टरमध्ये अंकिता निळ्या रंगाच्या अनारकली सूटमध्ये दिसत आहे. फोटोत विकी आणि अंकिता एकमेकांकडे पाहत आहेत. विकीच्या हातात वार्डनचा ग्लास आहे. काळी पॅन्ट आणि स्काय रंगाच्या शर्टमध्ये विकी जैन हा दारू शोकिनाच्या भूमिकेत दिसत आहे. अंकितानं नवीन गाण्याचं पोस्टर लॉन्च करत पोस्टरमध्ये लिहिलं की, "हा म्युझिक अल्बम लवकरच येईल." 'ला पिला दे शराब' हे गाणं लोकप्रिय गायक विशाल मिश्रा यांनी गायलं आहे. याशिवाय मनन भारद्वाजनं यांनी गाण्याचे बोल लिहिले आणि संगीतबद्धही केलं आहे. तसेच गाण्याचं दिग्दर्शन महिंद्र गुलाटी यांनी केलंय. हे गाणं टी-सीरीजची निर्मिती आहे. अंकिता आणि विकी बिग बॉसच्या शेवटच्या सीझनमध्ये एकत्र दिसले होते. 'स्वातंत्र्यवीर सावरकर' चित्रपटाबद्दल : बिग बॉसच्या घरातमध्ये दोघांमध्ये खूप भांडणं होताना दिसली होती. यानंतर बिग बॉसच्या घरातून बाहेर पडल्यानंतर पुन्हा एकदा हे जोडपे आपला सुखी संसार जगताना दिसत आहे. विकी आणि अंकिता अनेकदा एकत्र बॉलिवूडमधील पार्टीमध्ये दिसतात. नुकताच अंकिताचा 'स्वातंत्र्यवीर सावरकर' हा चित्रपट बॉक्स ऑफिसवर रिलीज झाला आहे. हा चित्रपट रुपेरी पडद्यावर काही खास कामगिरी करू शकलेला नाही.

चमकीला ट्रेलर लॉन्चमधील परफॉर्मन्स पाहून काही जण परिणीतीला म्हणाले, 'आज गाने की जिद्द ना करो'

परिणीती चोप्राच्या 'अमर सिंग चमकीला' चित्रपटात दिलजीत दोसांझ बरोबर पंजाबी गाणं गाताना दिसणार आहे. या बातमीनंतर इंटरनेटवर प्रतिक्रियांचा भडिमार झाला आहे. यापूर्वी तिनं गायनात आपला हात आजमवला असतानाही इतितयाज अली दिग्दर्शित आगामी संगीतमय 'अमर सिंग चमकीला' चित्रपटाच्या ट्रेलर लॉन्च प्रसंगी तिनं गायन सादर केलं. तिच्या या गाण्याला नेटिझन्सकडून संमिश्र प्रतिसाद मिळाला आहे. दिलजीत बरोबर स्टेजवर थेट पंजाबी गाणे परफॉर्म करणाऱ्या परिणीतीला टीका आणि प्रशंसा दोन्हीचा सामना करावा लागला.

इंस्टाग्रामवरील युजर्सच्या मतांकडे एक नजर टाकल्यालावर या प्रतिक्रियातील विविधता समजते. एकानं लिहिलं, "छान छुपी प्रतिभा दडली आहे... तुझ्याकडेच जपून ठेव." दुसऱ्या एकानं एक क्लासिक

गाण्याचा संदर्भ देत लिहिलं, "आज गाने की जिद्द ना करो" आणि पुढं त्यानं उपहासानं अश्रू आणणारे हास्य इमोजी टाकला आहे. आणखी एकांनं तिच्या गाण्याबद्दल लिहिताना म्हटलं, "तिच्या गाण्याबद्दल एका शब्दात सांगायचं तर : 'थांब' आता."

परिणीतीच्या गायनादरम्यान दिलजीत दोसांझच्या चेहऱ्यावर उमटलेले भावही काही नेटिझन्सनी टिपले आहेत. काही जणांनी म्हटलं की, "तिचं गाणं पाहून त्याचे चेहऱ्यावर काय बोलायचं ते बोलून गेला." तिची चुलत बहीण मननरा चोप्राच्या गायनाशी आणि अगदी ज्येष्ठ संगीतकार अनु

मलिक यांच्याशी परिणीतीच्या गाण्याची तुलना करणारा आली. अशा प्रकारे परिणीतीला धारेवर धरण्याचा प्रयत्न नेटिझन्सनी केला आहे.

अशी एका बाजूला परिणीतीवर टीका होत असताना तिची बाजू घेणारे, प्रशंसा करणारेही काही कमी लोक नाहीत. एका युजरनं तिच्या प्रतिभेची कबुली दिली, "तो खरं तर चांगली गाते, पण प्रामाणिकपणे, सांगायचं तर आज ती चांगली गायली नाही," असे आदरानं म्हटलंय. दुसऱ्याने आश्चर्य व्यक्त केले, "वाह! इतका अप्रतिम आवाज. दिलजीत सुद्धा दंग झाला आहे." संमिश्र स्वागत झाल्यानंतरही काही श्रोत्यांनी तिच्या परफॉर्मन्सचे कौतुक केलं आणि, "ती चांगले गाते आहे" अशी कमेंट केली.

२०१७ च्या 'मेरी प्यारी बिंदू' या चित्रपटातील 'मान के हम यार नहीं' या रोमॅंटिक हिट गाण्यांन

परिणीतीचा संगीत प्रवास सुरू झाला होता. शास्त्रीय गायनाचं प्रशिक्षण घेतलेली परिणीती चोप्रा आगामी म्युझिकल फिल्ममध्ये दिग्गज पंजाबी गायक अमर सिंग चमकीलाची मैत्रीण अमरजोत कौरची भूमिका साकारणार आहे.

अमर सिंग चमकीला यांनी १९८० च्या दशकात गिरीबोतू वर येत लोकप्रिय पंजाबी गायक म्हणून स्वतःला प्रस्थापित केलं होतं. तो केवळ २७ वर्षांचा असताना त्याच्यावर एका कार्यक्रमाला पोहोचत असताना हल्ला झाला आणि यातच त्याचा दुःखद अंत झाला. त्याच्या जबरदस्त लाईव्ह परफॉर्मन्ससाठी ओळखल्या जाणाऱ्या, चमकीलाचा वारसा पंजाबच्या संगीत इतिहासात अतुलनीय आहे. "अमर सिंग चमकीला" हा चित्रपट नेटफ्लिक्स इंडियावर १२ एप्रिल रोजी रिलीज होणार आहे.

राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू यांच्या हस्ते भारतरत्न पुरस्कार प्रदान

दिल्ली : राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू यांनी आज (३० मार्च २०२४) राष्ट्रपती भवन येथे आयोजित समारंभात भारतरत्न पुरस्कार प्रदान केले. पुढील मान्यवरांना राष्ट्रपतींच्या हस्ते भारतरत्न बहाल करण्यात आले:

पी.व्ही. नरसिंह राव मरणोत्तर. दिवंगत पी. व्ही. नरसिंह राव यांच्या वतीने त्यांचे पुत्र पी. व्ही. प्रभाकर राव यांनी भारतरत्न पुरस्कार स्वीकारला.

माजी पंतप्रधान चौधरी चरण सिंग मरणोत्तर. स्वर्गीय चौधरी चरणसिंग यांच्या वतीने भारतरत्न हा पुरस्कार त्यांचे नातू जयंत चौधरी यांनी स्वीकारला.

डॉ. एम.एस. स्वामिनाथन मरणोत्तर. दिवंगत डॉ.एम.एस.स्वामिनाथन यांच्या वतीने त्यांच्या कन्या डॉ. नित्या राव यांनी भारतरत्न

पुरस्कार स्वीकारला.

कर्पूरी ठाकूर मरणोत्तर. दिवंगत कर्पूरी ठाकूर यांच्या वतीने, त्यांचे पुत्र रामनाथ ठाकूर यांनी भारतरत्न पुरस्कार स्वीकारला.

राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू यांनी राष्ट्रपती भवनात

आयोजित एका कार्यक्रमात देशातील चार व्यक्तींना सर्वोच्च नागरी सन्मान 'भारतरत्न' देऊन सन्मानित केल्या. यात माजी पंतप्रधान चौधरी चरण सिंग, पी.व्ही. नरसिंह राव, कृषी शास्त्रज्ञ डॉ. एमएस स्वामिनाथन आणि बिहारचे माजी

मुख्यमंत्री कर्पूरी ठाकूर यांचा समावेश आहे. अडवाणींचा घरी जाऊन करणार सन्मान : भाजपाचे ज्येष्ठ नेते लालकृष्ण अडवाणी यांनीही 'भारतरत्न'ने सन्मानित करण्यात येणार होतं. मात्र, आज ते राष्ट्रपती भवनात हजर राहिले नसून, ३१ मार्च रोजी राष्ट्रपती त्यांच्या घरी जाऊन त्यांचा सन्मान करणार आहेत. अडवाणी वगळता इतर चारही व्यक्तींना मरणोत्तर 'भारतरत्न' देण्यात आला. त्यांच्या कुटुंबीयांनी राष्ट्रपतींकडून हा सन्मान स्वीकारला.

कोणी स्वीकारला 'भारतरत्न' : माजी पंतप्रधान नरसिंह राव यांचा 'भारतरत्न' पुरस्कार त्यांचा मुलगा पी व्ही प्रभाकर राव यांनी स्वीकारला. तसंच कृषी शास्त्रज्ञ एम एस स्वामिनाथन यांचा 'भारतरत्न' पुरस्कार त्यांच्या कन्या डॉ. नित्या राव यांनी स्वीकारला. तर कर्पूरी

ठाकूर यांचा 'भारतरत्न' पुरस्कार त्यांचा मुलगा रामनाथ ठाकूर यांनी स्वीकारला. माजी पंतप्रधान चौधरी चरण सिंग यांचा 'भारतरत्न' पुरस्कार त्यांचे नातू जयंत चौधरी यांनी स्वीकारला. आतापर्यंत किती जणांना सर्वोच्च पुरस्कार : केंद्राने यंदा ५ व्यक्तींना 'भारतरत्न' पुरस्कार देण्याची घोषणा केली होती. मदन मोहन मालवीय, अटलबिहारी वाजपेयी, प्रणव मुखर्जी, भूपेन हजारिका आणि नानाजी देशमुख यांना २०१४ मध्ये सत्तेत आल्यानंतर मोदींच्या कार्यकाळात हा सन्मान मिळाला होता. २०२४ मधील ५ जण मिळून आतापर्यंत हा सन्मान मिळविणाऱ्यांची संख्या ५३ होईल.

का मिळाला 'भारतरत्न' : राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू यांनी कर्पूरी ठाकूर यांना त्यांच्या १०० व्या जयंतीच्या एक दिवस आधी म्हणजेच

२३ जानेवारी रोजी 'भारतरत्न' देण्याची घोषणा केली होती. कर्पूरी ठाकूर हे दोनदा बिहारचे मुख्यमंत्री आणि एकदा उपमुख्यमंत्री होते. मागासवर्गीयांच्या समस्या सोडवण्यासाठी ते ओळखले जातात. त्याचप्रमाणे ९ फेब्रुवारी रोजी पंतप्रधान मोदींनी डॉ. एम एस स्वामिनाथन, माजी पंतप्रधान पीव्ही नरसिंह राव आणि चौधरी चरण सिंग यांना 'भारतरत्न' (मरणोत्तर) देण्याची घोषणा केली होती. स्वामिनाथन हे कृषी शास्त्रज्ञ होते. त्यांना भारतातील हरित क्रांतींचे जनक म्हटले जाते. नरसिंह राव हे देशाचे ९ वे पंतप्रधान होते. तर चरणसिंग हे भारताचे पाचवे पंतप्रधान होते. ते उत्तर प्रदेशचे ५ वे मुख्यमंत्री देखील होते. त्यांनी आपलं संपूर्ण आयुष्य शेतकऱ्यांच्या हक्कासाठी आणि कल्याणासाठी समर्पित केले होते.

आयसीएआर - सीसीएआरआय गोव्याच्या 'जायफळ टॅफी' आविष्काराला मिळाले पेटंट

पणजी : गोव्यातील भारतीय कृषी संशोधन परिषद - केंद्रीय तटीय कृषी संशोधन केंद्र (ICAR-CCARI) मधील डॉ. ए.आर. देसाई आणि त्यांच्या नेतृत्वाखालील चमूच्या "जायफळ टॅफी तयार करण्याची प्रक्रिया आणि त्यापासून बनवलेले उत्पादन" नावाच्या शोधाला पेटंट क्रमांक ५२८११९ (अर्ज क्रमांक २०१६२२०१२४४४, दिनांक ८ एप्रिल २०१६) प्रदान करण्यात आला आहे.

जायफळ, भारतातील एक महत्त्वपूर्ण मसाला पीक असून त्याची प्रामुख्याने जायफळ बी आणि गर यासाठी लागवड केली जाते. कापणीनंतर बहुतेक वेळा जायफळाचे बीज कोष शिल्लक राहतात. या शिल्लक उप-उत्पादनाची दखल घेत गोव्यातील आयसीएआर - सीसीएआरआय ने जायफळ बीज कोषांचा जास्तीत जास्त वापर करण्याच्या उद्देशाने एक उपाय विकसित

केला आहे - जायफळ बीज कोष टॅफी. या नाविन्यपूर्ण उत्पादनामध्ये महत्त्वपूर्ण पौष्टिक मूल्य असून ते ताज्या फळाच्या ८०-८५म भाग बनते आणि कुत्रिम संरक्षकांशिवाय सामान्य तापमानात १२ महिन्यांपर्यंत सोयीस्करपणे साठवले जाऊ शकते. यामुळे हे उत्पादन एक टिकाऊ आणि किफायतशीर उपाय बनले आहे.

या नव्या तंत्रज्ञानाच्या अंमलबजावणीमुळे, शेतकऱ्यांना पारंपरिक जायफळ मसाल्याच्या उत्पादनामधून मिळणाऱ्या उत्पन्नाव्यतिरिक्त प्रत्येक झाडामागे ५,६०० रुपये अतिरिक्त वार्षिक उत्पन्न मिळणार आहे. हे उत्पादन तयार करण्याच्या प्रक्रियेची साधेपणा, त्यासाठी अगदी थोड्या उपकरणांची आवश्यकता आणि व्यावसायिक व्यवहार्यता या वैशिष्ट्यांमुळे कृषी-उद्योजकता, स्वयं-सहायता गट, लघु आणि मध्यम-स्तरीय अन्न उद्योग आणि

कृषी-पर्यावरण पर्यटन केंद्रांसह विविध क्षेत्रांमध्ये त्याची व्यापक अंमलबजावणी होऊ शकेल.

या आविष्काराच्या तंत्रज्ञान हस्तांतरातून गोव्यातील नेत्रावली येथील मेसर्स तनशीकर स्प्राइस फार्म आणि गोवा राज्य जैवविविधता मंडळ, गोवा या संस्थानी आधीच यशस्वी व्यापारी उत्पादन सुरू केले आहे. हे नव उत्पादन म्हणजे सामाजिक - आर्थिक विकासाच्या दृष्टीने कृषी नवोन्मेषांच्या संध्यातेचा उपयोग करण्याच्या दिशेने एक महत्त्वपूर्ण पाऊल आहे.

गोव्यातील आयसीएआर - सीसीएआरआय च्या इन्स्टिट्यूट टेक्नॉलॉजी मॅनेजमेंट युनिटने पेटंट अर्ज प्रक्रिया सुरुभ करण्यात महत्त्वाची भूमिका बजावली तसेच कृषी क्षेत्रातील नवोन्मेष आणि तंत्रज्ञानाचा प्रसार करण्यासाठी संस्थेची बांधिलकी दर्शवली आहे.

काँग्रेस नेत्यांनी दबाव टाकल्याचा आरोप करत किशोर गजभिये अपक्ष लढणार

रामटेक : रामटेक लोकसभा मतदारसंघातील काँग्रेसच्या अडचणी थांबवत नसल्याचे चित्र आहे. काँग्रेसने रश्मी बर्वे यांना उमेदवारी जाहीर केली मात्र त्यांचे जात प्रमाणतपत्र पडताळणीत अपात्र ठरल्याने त्यांचा उमेदवारी अर्ज बाद झाला. हा काँग्रेससाठी एक धक्का होता. त्यानंतर आता रामटेकमध्येच काँग्रेसला दुसरा मोठा धक्का बसला आहे. काँग्रेसचे नेते असलेले किशोर गजभिये यांनी आपण याच मतदारसंघातून अपक्ष लढणार असल्याचे तसेच काँग्रेसच्या सदस्यत्वाचा लवकरच राजीनामा देणार असल्याचे म्हटले आहे.

माध्यमांसमोर आपली भूमिका स्पष्ट करताना किशोर गजभिये म्हणाले, 'रामटेक लोकसभा मतदारसंघातून मी माझा उमेदवारी अर्ज भरला होता. हा अर्ज आधिकारिक स्विकृत झालेला आहे. यामध्ये निवडणूक चिन्हही मला मिळाले आहे. जे मुक चिन्ह आहेत त्यातील प्रेशर कुकर हे चिन्ह मला मिळाले आहे.' मला जिंकायचं आहे त्यामुळ कोणाला फटका बसतोय याची चिंता मी कशाला करू? मी सध्या काँग्रेस पक्षाचा राजीनामा दिलेला नाही. पण लवकरच देणार आहे. मी उमेदवारी मागे घ्यावी यासाठी माझ्यावर दबाव

होताच, त्यासाठी लोकांनी प्रयत्नही करून पाहिले. पण यावर मी आता जास्त भाष्य करणार नाही, असंही यावेळी गजभिये यांनी सांगितले. गजभिये यांनी का केली बंडखोरी? किशोर गजभिये यांनी काँग्रेसकडे उमेदवारी मागितली होती. मात्र, माजी मंत्री सुनील केदार यांनी त्यांच्या नावाला कडाडून विरोध दर्शवला होता. त्यांनी रश्मी बर्वे यांच्या नावाचा आग्रह धरला होता. केदारांचा हट्ट काँग्रेसच्या नेत्यांनी पुरवल्याने गजभिये यांनी बंडखोरी करण्याचा निर्णय घेतला. त्यानंतर त्यांनी वंचित बहुजन विकास आघाडीच्या वतीने उमेदवारी अर्ज दाखल केला. वंचित बहुजन आघाडीने त्यांना उमेदवारी देण्याचं जाहीरसुद्धा केले होते. पण अचानक वंचितच्या वतीनं भाजपचे माजी जिल्हा परिषद सदस्य शंकर चहांदे यांनीही उमेदवारी दाखल केली. त्यामुळे वंचितकडूनही गजभिये यांना डावलण्यात आले. त्यामुळे त्यांनी अपक्ष अर्ज दाखल केला. २०१९ च्या निवडणुकीत काँग्रेसने रामटेकमधून किशोर गजभिये यांना उमेदवारी दिली होती. त्यावेळी सुनील केदार आणि माजी ऊर्जामंत्री नितीन राऊत यांनी त्यांच्या नावाला उघडपणे विरोध केला होता.

इटलीतील मुख्यालयात संमिश्र पद्धतीने आयोजित आंतरराष्ट्रीय भरड धान्य वर्ष २०२३ चा समारोप समारंभ संपन्न

नवी दिल्ली : अन्न आणि कृषी संघटनेने ने इटलीतील रोम शहरामधील अन्न आणि कृषी संघटनेच्या मुख्यालयात २९ मार्च २०२४ रोजी आंतरराष्ट्रीय भरड धान्य वर्ष २०२३ च्या समारोप समारंभाचे आयोजन केले होते. संमिश्र पद्धतीने आयोजित या उच्च-स्तरीय कार्यक्रमात जगभरातील विविध देशातील प्रतिष्ठित मान्यवरांनी प्रत्यक्ष आणि दूरदृश्य प्रणालीमार्फत सहभाग घेतला होता. यामध्ये भारत सरकारच्या कृषी आणि शेतकरी कल्याण विभागाच्या अतिरिक्त सचिव मनिंदर कौर द्विवेदी यांचाही समावेश होता.

यावेळी भारत सरकारच्या कृषी आणि शेतकरी कल्याण विभागाच्या अतिरिक्त सचिव मनिंदर कौर द्विवेदी यांनी, भरड धान्याचा प्रचार आणि स्वीकार करण्यात महत्त्वपूर्ण योगदान देणाऱ्या भारतातील विविध स्टार्ट-अप, उद्योग, शेतकरी उत्पादक संघटना तसेच भारताच्या भरभराट होत असलेल्या भरड धान्य परिसंस्थेचे महत्त्व अधोरेखित केले आहे. अन्न आणि कृषी संघटनेचे महासंचालक डॉ. क्यू गोंग्यु यांनी या समारोप समारंभाच्या उद्घाटनापर भाषणार्त, आंतरराष्ट्रीय समुदायाच्या भरड धान्याशी संबंधित उपक्रमांना पुढे नेण्याच्या वचनबद्धतेची प्रशंसा केली तसेच सर्वांसाठी अन्न सुरक्षा आणि पोषण साध्य करण्यात भरड धान्याच्या महत्त्वपूर्ण भूमिकेवर जोर दिला.

नायजेरियाचे मंत्री तसेच फेडरल रिपब्लिक ऑफ नायजेरियाचे अन्न आणि कृषी संघटने मधील स्थायी प्रतिनिधी यया अदिसा ओलायटन ओलागिन यांनी भरड धान्याच्या आहारातील महत्त्वावर प्रकाश टाकला आणि नायजेरियातील शाश्वत कृषी पद्धतींमध्ये भरड धान्य लागवडीचा समावेश करण्यासाठी तयार करण्यात आलेल्या धोरणांची माहिती दिली. समारंभात त्यानंतर, आंतरराष्ट्रीय भरड धान्य वर्ष २०२३ अंतर्गत जगभरात भरड धान्याचा प्रचार आणि प्रभाव वाढवण्याच्या उद्देशाने जगाच्या विविध क्षेत्रांमध्ये आयोजित विविध प्रकारच्या उपक्रमांची आणि कार्यक्रमांची आकर्षक चित्रण उपस्थितांना दाखविण्यात आली. अन्न आणि कृषी संघटनेच्या उपमहासंचालक बेथ बेचडोल यांच्या समारोपीय भाषणाने समारंभाची सांगता झाली. बेचडोल यांनी २०२३ च्या आंतरराष्ट्रीय भरड धान्य वर्ष २०२३ च्या यशस्वीतेसाठी सर्व सहभागींचे अतूट वचनबद्धता आणि केलेल्या समर्पणाबद्दल कृतज्ञता व्यक्त केली आणि आंतरराष्ट्रीय वर्षांच्या समाप्ती नंतरही प्रचारात गती टिकवून ठेवण्याचे महत्त्व अधोरेखित केले. ७० हून अधिक देशांनी पाठिंब्या दर्शविलेल्या भारताच्या प्रस्तावानंतर, संयुक्त राष्ट्र महासभेने मार्च २०२१ मध्ये भरलेल्या ७५ व्या अधिवेशनात, २०२३ हे आंतरराष्ट्रीय भरड धान्य वर्ष म्हणून घोषित केले होते.

'या' तारखेपासून कॉल फॉरवर्डिंग सुविधा होणार बंद

नवी दिल्ली : सरकारनं कॉल फॉरवर्डिंग सेवा बंद करण्याच्या सूचना दूरसंचार कंपन्यांना दिल्या आहेत. येत्या १५ एप्रिलपासून ही सेवा बंद होणार आहे. सायबर फसवणुकीच्या वाढत्या घटनांवर आळा घालण्यासाठी सरकारनं यासंदर्भात सूचना केल्या आहेत. ही सूचना णडडक वर आधारीत कॉल फॉरवर्डिंगसाठी आहे. १५ एप्रिलपासून कॉल फॉरवर्डिंग सेवा बंद होणार आहे. मात्र, ही सेवा बंद करताना यासाठी पर्यायी सेवा उपलब्ध करण देण्याच्या सूचना देखील सरकारमं दूरसंचार कंपन्यांना दिल्या आहेत. दूरसंचार कंपन्यांकडून ळए आधारित अनेक सेवा प्रदान केल्या जातात. यामध्ये खचएख सुविधापासून ते बॅलन्स चेक करण्यापर्यंतच्या सुविधांचा समावेश आहे. यातीलच एक

सेवा म्हणजे कॉल फॉरवर्डिंगची सुविधा. मात्र, ही सुविधा बंद करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. पर्यायी व्यवस्था उपलब्ध करून देण्याच्या दूरसंचार कंपन्यांना सूचना फोनच्या संदर्भात सायबर फसवणूक आणि सायबर गुन्हे होण्याची सरकारला भीती आहे, त्यामुळ सरकारनं USSD आधारीत कॉल फॉरवर्डिंगची सेवा बंद करण्याचा निर्णय घेतलाय. दरम्यान, जरी सरकारनं दुरसंचार कंपन्यांना कॉल फॉरवर्डिंगची सेवा बंद करण्यास सांगितले असले तरी देखील पर्यायी व्यवस्था उपलब्ध करून देण्याच्या सूचना देखील देण्यात आल्या आहेत. ग्राहकांच्या संमतीशिवाय कोणत्याही प्रकारे कॉल फॉरवर्डिंगची सेवा सक्रिय करतायेणार नाही असं दुरसंचार कंपन्यांना सांगण्यात आलं

पत्नीला 'भूत-पिशाच' म्हणणे कायद्याच्या चौकटीत, उच्च न्यायालयाचा निर्णय

पटणा : पाटणा उच्च न्यायालयाने नुकतेच दिलेल्या निर्णयप्रमाणे, पतीने आपल्या पत्नीला 'भूत' आणि 'पिशाच' असे संबोधून शिवीगाळ करणे भारतीय दंड संहितेच्या कलम ४९८ए नुसार (पती किंवा त्याच्या नातेवाईकांकडून पत्नीवर केलेले क्रूर) 'क्रूरता' ठरणार नाही. न्यायमूर्ती बिबेक चौधरी यांनी भर दिला की अयशस्वी विवाहांमध्ये, घाणेरडी भाषा नेहमीच क्रूरतेच्या कक्षेत येत नाही. हुंडा प्रतिबंध कायद्याच्या कलम ४९८अ आणि कलम ४ (हुंडा मागण्याचा दंड) अंतर्गत दोषी ठरवल्याच्या विरोधात पुरुष आणि त्याच्या वडिलांनी केलेल्या पुरावृत्ती याचिकेवर कोर्ट सुनावणी करत असताना न्यायालयाने म्हटले आहे की, "विरोधी पक्ष क्रमांक २ च्या विद्वान वकिलांनी गोपीधीन आग्रह केला की एखाद्या व्यक्तीला 'भूत' आणि 'पिशाच' म्हणत

शिवीगाळ करणे हे एक क्रूर कृत्य आहे. हे न्यायालय असा युक्तिवाद स्वीकारण्याच्या स्थितीत नाही. वैवाहिक संबंधात, विशेषतः अयशस्वी वैवाहिक संबंधात अशा काही घटना घडतात. ज्यात पती-पत्नी दोघेही घाणेरडी भाषा बोलून एकमेकांना शिवीगाळ करतात. तथापि, असे सर्व आरोप 'क्रूरतेच्या' पडद्याआड येत नाहीत." पाटनामध्ये पिता-पुत्रा विरोधात त्या व्यक्तीच्या सासरच्यांनी तक्रार दाखल केली होती. त्यांनी आरोप केला होता की त्यांनी आपल्या मुलीकडून, आरोपी-पुरुषाच्या पत्नीकडून हुंडा म्हणून मारुती कारची मागणी केली होती. फिर्यादीने पुढे म्हटले आहे की, आपल्या मुलीला गाडी न दिल्याने तिच्यावर प्राणघातक हल्ला करण्यात आला. या सर्व घटना महिलेच्या वडिलांना पत्राद्वारे कळविण्यात आल्याचे तक्रारीत म्हटले आहे. त्यानंतर, ट्रायल कोर्टाने पिता-पुत्र

एक्झिट पोल प्रकाशित करण्यावर बंदी; निवडणूक आयोगाचा मोठा निर्णय

नवी दिल्ली : आगामी लोकसभा निवडणुकीसंदर्भात निवडणूक आयोगानं शुक्रवारी अधिसूचना जारी केलीय. या अधिसूचनेनुसार, १९ एप्रिल रोजी सकाळी ७ ते १ जून रोजी संध्याकाळी ६.३० या वेळेत एक्झिट पोल आयोजित करणे, प्रकाशित करणे किंवा प्रचार करणे यावर बंदी घालण्यात आलीय. याबरोबरच इतरही अनेक निर्बंध निवडणूक आयोगानं घालून दिले आहेत. एक्झिट पोलवर बंदी : निवडणूक आयोगानं एक अधिसूचना जारी केलीय, ज्यामध्ये १९ एप्रिल रोजी सकाळी ७ ते १ जून रोजी संध्याकाळी ६.३० दरम्यान एक्झिट पोल आयोजित करणे, प्रकाशित करणे किंवा प्रसिद्ध करणे यावर बंदी घालण्यात आलीय. याच काळात लोकसभेशिवाय

चार राज्यांच्या विधानसभा निवडणुकीसाठी वेगवेगळ्या टप्प्यात मतदान होणार आहे. त्यामुळ या पोलचा परिणाम इतर निवडणुकांवर पडू नये यासाठी खबरदारी म्हणून निवडणूक आयोगानं हा निर्णय घेतलाय. निवडणूक सर्वेक्षण दाखवण्यास मनाई : गुरुवारी जारी करण्यात आलेल्या अधिसूचनेत असंही स्पष्ट करण्यात आलंय की, लोकप्रतिनिधी कायद्याच्या तरतुदीनुसार, मतदानाच्या समाप्तीसाठी निश्चित केलेल्या ४८ तासांच्या कालावधीत कोणत्याही इलेक्ट्रॉनिक मीडियामध्ये कोणतेही जनमत सर्वेक्षण किंवा इतर कोणतंही निवडणूक सर्वेक्षण दाखवणं प्रतिबंधित केलंय. त्यामुळ निवडणुकीचं कव्हेरज करताना आता माध्यमांना खबरदारी घ्यावी लागणार आहे.

सरकार आपले काम करण्यात कसूर करत असेल तर न्याय व्यवस्था हातावर हात ठेऊन बसू शकत नाही : न्याय गवई

सोडविण्यासाठीच एक साधन' : प्रशासनाच्या धोरण ठरविण्याच्या प्रक्रियेत सतत विवंगती दिसत असल्यामुळे न्यायालयीन हस्तक्षेपाची मागणी वारंवार होत आहे. अमेरिकेत जनतेला न्याय देण्यासाठी सोशल अॅक्शन लिटिगेशन (एअर) ला प्रोत्साहन देण्यात येतं. भारतात यालाच जनहित याचिका म्हणतात. जनहित याचिकेकडे समस्या सोडविण्यासाठीच एक साधन

म्हणून पाहिलं जातं असा विश्वासही त्यांनी यावेळी व्यक्त केला आहे. 'मतदारांना नोटाचा पर्याय उपलब्ध' : न्यायमूर्ती गवई यांनी सर्वोच्च न्यायालयाच्या अलीकडच्या निर्णयाची समकालीन उदाहरणं देत निवडणुका, मतदारांचे हक्क आणि लोकशाही मूल्यांना बळकटी देणारे सार्वजनिक धोरण ठरविल्याचं सांगितलं. यामध्ये निवडणूक रोखांची योजना रद्द करण्याच्या निर्णयाबद्दलही त्यांनी सांगितलं. तसंच, नोटाचा पर्याय उपलब्ध करून देण्याचा महत्त्वपूर्ण निर्णय असेल ज्यामुळे निवडणुकीत मतदारांना सर्व उमेदवार नाकारण्याचा अधिकार मिळाला असा दाखलाही त्यांनी यावेळी दिला. 'न्यायालयीन पुनरावलोकन ही एक नवी घटनात्मक यंत्रणा' : भारतातील न्यायव्यवस्थेने हे

तीन दशकं दहशत माजवणाऱ्या गॅंगस्टर मुख्तार अन्सारीचा मृतदेह 'सुपुर्द-ए-खाक'; समर्थकांची मोठी गर्दी

गाझीपूर : गॅंगस्टर मुख्तार अन्सारी याचा मृतदेह 'नमाज-ए-जनाजा'नंतर त्याच्या आई-वडिलांच्या कबरीरोजारी 'सुपुर्द-ए-खाक' करण्यात आलाय. विशेष म्हणजे याठिकाणी मोठा जनसमुदाय उपस्थित होता. तसंच कब्रस्तान परिसरात मोठ्या प्रमाणात पोलीस बंदोबस्त तैनात करण्यात आला होता. यावेळी त्याच्या समर्थकांकडून मुख्तार अन्सारी जिंदाबाद अशा घोषणा देण्यात आल्या. गुरुवारी रात्री झाला होता मृत्यू : बांदा तुंगात बंदिस्त गॅंगस्टर मुख्तार अन्सारीला गुरुवारी संध्याकाळी हृदयविकाराचा झटका आला होता. त्यानंतर त्याला बांदा मेडिकल कॉलेजच्या आयसीयूमध्ये दाखल करण्यात आलं. यादरम्यान रात्री १०.३० च्या सुमारास डॉक्टरांनी मुख्ताराला मृत घोषित केलं होतं. यानंतर डीजीपी प्रशांत कुमार यांनी गाझीपूर, मऊसह पूर्वचलमधील अनेक जिल्ह्यांमध्ये अलर्ट घोषित केला. मध्यरात्री मृतदेह घरी दाखल : जेलचे डीजी एएसएन सबब यांनी दिलेल्या माहितीनुसार, 'माफिया

मुख्तार अन्सारी रोजा ठेवत होता आणि गुरुवारी रोजा सोडल्यानंतर त्याची तब्येत बिघडली.' दरम्यान, शुक्रवारी बांदा येथील वैद्यकीय महाविद्यालयात मुख्तारच्या मृतदेहाचं शवविच्छेदन करण्यात आलं. त्यानंतर सायंकाळी पाचच्या सुमारास मृतदेह घेऊन रुग्णवाहिका गाझीपूरकडे रवाना झाली. रात्री दीडच्या सुमारास रुग्णवाहिका मृतदेह घेऊन गाझीपूर येथील मुख्तारच्या घरी पोहोचली. यावेळी त्याच्या निवासस्थानी नागरिकांची मोठी गर्दी झाली होती. सिवगटुल्लाह अन्सारीला मुख्तार संघाकाळी अफजल अन्सारी हे मोठे भाऊही उपस्थित होते. आज सकाळी साडेदहा वाजता मुख्तारची अंत्ययात्रा घरातून निघाली. ११ वाजण्याच्या सुमारास मुख्तारचं पार्थिव 'सुपुर्द-ए-खाक' करण्यात आलं. मोठा मुलगा अन्वस्थित : १४ फेब्रुवारी २०२३ पासून कासगंज तुंगात बंद असलेला मुख्तार अन्सारी याचा मोठा मुलगा अब्बास अन्सारी वडिलांच्या मृत्यूच्या बातमीने खडबडला.